

2017

Eksamenshåndbog – bedømmelsesplan og eksamensregler

Merkantile erhvervsuddannelser EUC Nordvest

Indhold

Generelt	3
Overordnet bedømmelsesplan	3
Løbende evaluering	4
Terminskarakterer	4
Standpunktskarakter	4
Prøver i erhvervsuddannelserne	4
Indstilling til eksamen	5
Merit/godskrivning	5
Specialpædagogisk støtte	5
Udeblivelse	5
Sygeeksamen og omprøver, herunder framelding på grund af sygdom	5
Klageprocedurer og klagefrister	6
Bedømmelse	6
Overtrædelse af eksamensbestemmelser	7
Caseeksamen	7
Skriftlige prøver (finder kun sted på EUX)	7
Regler om materialer som eleverne selv skal medbringe til prøven	7
Regler om konsekvenser ved at komme for sent eller ved udeblivelse	7
Regler om snyd og om konsekvenser for elever, der gribes i forsøg herpå	8
Vilkår ved prøver, herunder tilladelse til at forlade lokalet under disse	8
Regler om aflevering af besvarelser	8
Mundtlige prøver – generelle bestemmelser	8
Regler om konsekvenser ved at komme for sent eller ved udeblivelse	9
Regler om materialer som eleverne selv skal medbringe til prøven	10
Grundforløbsprøver	10
Generelt om GF1 og GF2	11
Hovedforløb	11
1. Eksamen i grundfagene	12
Case-eksamensfag og niveau:	12
Casearbejdsdag	12
Eksamination	12
Særlige forhold til caseeksamen i dansk D og C	13
Særlige forhold til caseeksamen i engelsk D og C	13
Særlige forhold til caseeksamen i IT C	13
Grundforløbsprøve	14
2. Det studieforberedende år (EUX)	14
Eksamensfag og niveau:	14

Indstilling til afsluttende prøve	14
Dansk niveau A	14
Engelsk niveau B	16
Afsætning niveau B	18
Informationsteknologi niveau B	20
Samfundsfag niveau B	21
Virksomhedsøkonomi niveau B	23
Kulturforståelse C	24
Eksamensprojekt	25
Regler om hjælpemidler, som eleven selv skal medbringe til prøven	26
EUX – afsluttende prøver og bevis	26
Karakterer i forbindelse med skoleophold (hovedforløb)	27
Fagprøve	27
Hvor meget fri skal eleven have til fagprøven?	28
EUX – prøver og bevis	29

Generelt

Eksamensreglementet og bedømmelsesplanen er samlet i denne eksamenshåndbog for de merkantile erhvervsuddannelser inden for hovedområdet Handel, kontor og forretningservice og gælder for følgende uddannelser:

- Handel
- Kontor
- Detail

Håndbogen er lavet på baggrund af centralt fastsatte bekendtgørelsesregler samt skolens egne interne regler.

Formålet er, at eleverne skal kende **bedømmelsesgrundlaget** fra undervisningens begyndelse - altså det, der er selve grundlaget for bedømmelsen. **Bedømmelseskriterierne** skal også være tydelige, så der ikke er tvivl om, hvad der skal til for at opnå en bestemt karakter. Som udgangspunkt er en "væsentlig mangel" karakteriseret ved, at et eller flere af de faglige mål, der lægges særlig vægt på i et fag, ikke er opfyldt, mens en "uvæsentlig mangel" er karakteriseret ved at handle om et af de mål, der ikke vægtes så højt. De mål, der lægges særlig vægt på, er beskrevet under de enkelte grundfag.

Eksamenshåndbogen ligger på skolens hjemmeside, så den er tilgængelig for elever, lærere, censorer og andre interesserede. En forkortet udgave af **eksamensreglementet** findes også på hjemmesiden, så den er let at finde for eleverne. Eleverne gøres ved undervisningens start bekendt med de gældende krav til og mål i de enkelte fag, afleveringer, bedømmelseskriterier mv. af faglærerne.

Overordnet bedømmelsesplan

Bedømmelsesplanen har til formål at sikre, at skolen lever op til de krav, der stilles for løbende og afsluttende bedømmelse af elevens udvikling og standpunkt, jævnfør hovedbekendtgørelsen.

Skolebedømmelsen skal medvirke til at:

- Klarlægge elevens viden om eget niveau
- Udpege områder, som kræver forstærket indsats
- Informere praktiksted og skolesystem
- Inspirere eleven til yderligere læring

Endvidere indgår bedømmelsesplanen som et vigtigt element i skolens kvalitetskoncept. Der rettes speciel opmærksomhed på den løbende evaluering af elevens personlige kompetencer og på elevernes vurdering af undervisningsindhold og -metode samt på de øvrige rammer for undervisningen.

På skolen opfatter vi evaluering og bedømmelse som et praktisk og konstruktivt redskab til at vurdere såvel den enkelte elevs udvikling, som undervisningen i det hele taget. Al evaluering skal dog udføres med omtanke og i respekt for de involverede personer, da evaluering altid går tæt på den enkelte person.

Skolebedømmelsesplanen består af tre dele:

- Den løbende evaluering
- Afsluttende bedømmelse (standpunktskarakterer)
- Eksamen

Løbende evaluering

Den løbende evaluering foretages som formativ evaluering, hvor man ved samtale mellem elev og lærer samt elev og kontaktlærer sikrer, at eleven hele tiden er bevidst om eget standpunkt i forhold til målene i faget og uddannelsen. Det er via den løbende evaluering, at eleven guides i forhold til forbedringspunkter, så eleven får mulighed for at "rette" til undervejs. På den måde øges chancerne for et godt slutresultat (standpunktskarakter).

Terminskarakterer

Cirka halvvejs i et undervisningsforløb gives en midtvejskarakter i de enkelte fag i form af en terminskarakter. Terminskarakteren er et udtryk for elevens faglige niveau på det tidspunkt, karakteren gives. Afgivelse af terminskarakteren suppleres med en samtale med faglæreren, hvor elevens niveau begrundes, og hvor faglæreren forklarer eleven, hvad der skal til for at fastholde eller forbedre karakteren.

Standpunktskarakter

Skolens afsluttende bedømmelse i form af en standpunktskarakter foretages, når undervisningen i faget er gennemført og meddeles til eleven, inden elevens deltagelse i prøver i faget. Afsluttende standpunktskarakterer er et udtryk for elevens faglige niveau på det tidspunkt, karakteren gives. Standpunktskarakteren fastsættes i forhold til de faglige mål, der gælder for faget. Det betyder, at karakteren gives ud fra lærerens vurdering af, i hvor høj grad eleven opfylder fagets kompetence-, færdigheds- og vidensmål.

Elevens arbejdsindsats eller opførsel i klassefællesskabet indgår som udgangspunkt ikke i bedømmelsen, når der afgives standpunktskarakter.

Prøver i erhvervsuddannelserne

I erhvervsuddannelserne indgår følgende prøver:

- ✓ Den afsluttende prøve i grundforløbet
- ✓ Prøver i grundfag valgt som valgfri undervisning og påbygning
- ✓ Prøver i grundfag på grundforløb
- ✓ Prøver i grundfag på hovedforløbet
- ✓ Afsluttende svendep prøve

Antal prøver i grundfag på grundforløb

På både grundforløb 1 og grundforløb 2 skal eleven til én afsluttende prøve i grundfag. Hvis en elev vælger et grundfag som valgfag, sker udtrækningen af eksamensfaget ved lodtrækning.

På EUX studieforberevende år aflægges seks prøver i fag på gymnasialt niveau.

Prøver meddeles eleven på sidste almindelig undervisningsdag, dog senest 7 dage før prøverne skal finde sted.

Udtræk af prøver

Hvilke prøver, en elev skal gennemføre, fremgår af en prioriteringsliste i skolens studieadministrative system. Ved fastlæggelse af, hvilke prøver eleven skal til i løbet af hovedforløbet, benyttes den eksamenstermin, der falder sammen med elevens første skoleophold i hovedforløbet.

Prøver meddeles eleven senest 10 arbejdsdage før eksamensdagen.

Indstilling til eksamen

En elev, der er tilmeldt en uddannelse, bliver automatisk indstillet til eksamen. En elev kan blive nægtet indstilling,

- hvis eleven ikke opfylder de betingelser, der gælder for det pågældende fag.
- hvis specielle krav om godkendte opgaver i forbindelse med eksamen ikke er opfyldt, herunder krav til portfolio, projektrapporter og andre former for dokumentation, der skal indgå som eksaminationsgrundlag til selve eksamen

Merit/godskrivning

Eleven kan opnå merit for eksamen, hvis der er dokumentation for, at eleven tidligere har opnået beståelseskarakter i et tilsvarende fag på mindst samme niveau (mindst 02 i både skriftlig og mundtlig, hvis faget har to prøveformer). Hvis faget med merit udtrækkes til eksamen betyder det, at der ikke skal udtrækkes et nyt eksamensfag i stedet.

Specialpædagogisk støtte

I henhold til Bekendtgørelsen om specialpædagogisk støtte under erhvervsuddannelser m.v. gælder, at elever, der har fået specialpædagogisk støtte, kan være omfattet af følgende særlige vilkår:

- ✓ Skolen kan fastsætte ekstra forberedelsestid og/eller ekstra tid til skriftlige besvarelser
- ✓ Skolen kan, hvor det er relevant, sørge for oplæsning af de stillede eksamensopgaver
- ✓ De tekniske hjælpemidler til brug for uddannelsen, der er stillet til rådighed for en elev, må anvendes af eleven ved prøver og eksaminer.

Elever, der har fået stillet specialpædagogiske hjælpemidler til rådighed, kan ikke blive fritaget for prøver eller eksaminer på grundlag af den pågældendes handicap eller andre dokumenterede vanskeligheder. Eleven tilbydes i stedet særlige prøvevilkår, der ligestiller eleven med de øvrige elever.

Sprog

Alle prøver gennemføres på dansk, medmindre det fremgår af beskrivelsen af de enkelte fag, at prøvesproget er et andet end dansk, eller andet er aftalt.

Udeblivelse

Udebliver en elev uden lovlig grund fra eksamen, indstilles eleven først til eksamen ved næste ordinære eksamenstermin. Udeblivelse tæller med i det antal gange, en elev kan indstilles til eksamen (normalt 2 gange).

Sygeeksamen og omprøver, herunder framelding på grund af sygdom

Sygdom skal straks meddeles til skolens administration samt dokumenteres med en lægeerklæring, som betales af eleven selv.

Andre særlige omstændigheder, hvor en elev praktisk forhindres i at møde til eksamen, og særlige omstændigheder, der gør at eleven ikke med rimelighed kan forventes at kunne gennemføre prøven, sidestilles efter skolens vurdering med sygdom.

Elever, som således uforskyldt er forhindret i at møde til eksamen, tilbydes en sygeeksamen, der gennemføres snarest muligt. Seneste gennemførelse af sygeeksamen er den efterfølgende eksamenstermin.

Omprøve

En elev, der ikke har bestået et fag i henhold til reglerne for uddannelsen, kan deltage i en ny eksamen. Eleven kan deltage indtil 2 gange i samme prøve. I særlige tilfælde, der vurderes af skolen, tilbydes yderligere én eksamen eller prøve.

Klageprocedurer og klagefrister

En elev kan indgive klage til skolen vedrørende forhold ved eksamen inden to uger efter, at karakteren er meddelt den pågældende.

En elev har ret til at få udleveret kopi af egne skriftlige opgavebesvarelser og af det eksamensspørgsmål, der er givet til den mundtlige eksamen.

Eleven skal skriftligt præcisere og begrunde klagepunkterne.

Klagen kan vedrøre:

- Eksaminationsgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignede samt dets forhold til uddannelsens mål og krav
- Prøveforløbet
- Bedømmelsen

Skolen indhenter straks udtalelser fra eksaminator og censor. De har normalt 2 uger til at afgive udtalelse. Udtalelsen skal forelægges eleven. Eleven skal have lejlighed til at kommentere udtalelserne inden for én uges frist.

Skolens afgørelse meddeles hurtigst muligt klageren.

En ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

Klager over skolens afgørelser kan indbringes for Undervisningsministeriet. Klagen indgives til skolen senest to uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Bedømmelse

Ved bedømmelse anvendes reglerne i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser og Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse.

Bedømmelsen er udtryk for en samlet helhedsvurdering af eksaminandens præstation.

Eksaminanden har alene krav på at få meddelt den endelige karakter og ikke de overvejelser, der ligger bag karakteren.

Karakterskalaen

Præstationer bedømmes efter 7-trins-skalaen:

12:	For den fremragende præstation (ingen eller få uvæsentlige mangler)
10:	For den fortrinlige præstation (nogle mindre væsentlige mangler)
7:	For den gode præstation (en del mangler)
4:	For den jævne præstation (adskillige væsentlige mangler)
02:	For den tilstrækkelige præstation
00:	For den utilstrækkelige præstation
-3:	For den ringe præstation

Overtrædelse af eksamensbestemmelser

Opstår der ved censuren af besvarelsenerne formodning om, at en elev uretmæssigt har modtaget hjælp i forbindelse med opgavens besvarelse, skal dette straks meddeles skolens ledelse, der afgør om besvarelsen kan godkendes.

Caseeksamen

Caseeksamen er en særlig tilrettelæggelsesform for prøver i grundfag. Prøven tilrettelægges på grundlag af en case om en virksomhed, branche eller lignende.

I grundfagene dansk og fremmedsprog kan skolerne for alle uddannelser vælge at gennemføre prøven som caseeksamen. For en række uddannelser er det fastsat, at prøver i grundfagene skal gennemføres som caseeksamen. Det drejer sig om:

1. Detailhandelsuddannelse med specialer
2. Eventkoordinatoruddannelsen
3. Finansuddannelsen
4. Handelsuddannelse med specialer
5. Kontoruddannelse med specialer.

Ved en caseeksamen er der tale om et prøveforløb. Prøven indledes med casearbejdsdagen med en varighed på højst otte timer. Prøven afsluttes tidligst på anden og senest på fjerde arbejdsdag efter casearbejdsdagen med en eksamination af eleven.

Hvis prøven f.eks. udleveres mandag, kan den tidligst afsluttes onsdag og senest fredag. Under prøveforløbet skal eleverne have mulighed for at arbejde med og reflektere over deres case. Eleven kan under prøveforløbet være på skolen eller hjemme afhængigt af, hvad der passer eleven bedst. Eleven skal dog den dag, caseopgaverne i det fag, eleven skal eksamineres i, udleveres, være på skolen indtil kl. 12.

Skriftlige prøver (finder kun sted på EUX)

En skriftlig prøve gennemføres som individuel skriftlig besvarelse af skriftligt formulerede opgaver. Opgaveløsningen skal ske uden vejledning og hjælp inden for et afgrænset tidsrum, der er fastsat i reglerne om de pågældende fag.

Skriftlige opgaver hentes på www.netprøver.dk og afleveres samme sted.

Regler om materialer som eleverne selv skal medbringe til prøven

Eleverne medbringer selv computer og andre materialer, herunder kopier, rapporter, opgaver, noter, lommeregner mv.

Tilladte hjælpemidler til skriftlig prøve følger til en hver tid de regler, som er anført i den bekendtgørelse, som er gældende for elevens uddannelse (fagbilag).

Regler om konsekvenser ved at komme for sent eller ved udeblivelse

Elever skal møde senest 15 min. før prøvens begyndelse.

En elev, der kommer for sent til en skriftlig prøve, har ikke krav på at deltage i prøven. Skolen kan dog tillade eleven at deltage, hvis skolen anser det for udelukket, at den pågældende kan have modtaget nogen oplysning om opgaven og finder, at forsinkelsen er rimelig begrundet. Prøvetiden forlænges ikke tilsvarende.

En udeblivelse fra en ordinær eksamen tæller som et eksamensforsøg.

Regler om snyd og om konsekvenser for elever, der gribes i forsøg herpå

En elev, der gribes i uretmæssigt forsøg på at skaffe sig eller give en anden elev hjælp til besvarelse af en opgave, skal straks bortvises fra prøven. Skolens træffer afgørelse om bortvisning af eleven fra prøven.

Når det konstateres, at en besvarelse ved en prøve uretmæssigt ikke er udarbejdet af eleven, eller at væsentlige dele er afskrift fra ikke-angivne kilder, eller at eleven i øvrigt uretmæssigt har skaffet sig hjælp til besvarelse af en opgave, skal eleven udelukkes fra prøven.

En eventuel karakter for en sådan prøve bortfalder.

Formodninger om ovenstående uretmæssigheder skal straks meddeles skolens ledelse, der afgør, om besvarelsen kan godkendes.

Skolen kan tillade elever, der bortvises fra en prøve, at aflægge prøven ved førstkommende eksamenstermin inden for reglerne om antal gange, en elev må deltage i en prøve.

Regler om forstyrrelser af prøven og konsekvenser heraf

Under prøven må eleven kun henvende sig til de tilsynsførende med tegngivning. En elev, der under prøveforløbet overtræder skolens eksamensreglement, kan af skolen bortvises fra prøven. Skolens ledelse eller eksamenskoordinator træffer afgørelse om bortvisning af eksaminanden fra prøven.

Vilkår ved prøver, herunder tilladelse til at forlade lokalet under disse

Der gives ikke mulighed for individuelle rygepauser.

iPod, mobiltelefon og lignende skal afleveres hos tilsynsførende. Der må ikke benyttes spil eller høres musik under prøven. Det gælder dog ikke, hvis der er tale om allerede downloadet musik. Eleven medbringer selv høretelefoner.

En elev må normalt ikke forlade lokalet, før besvarelsen er afleveret. Skulle det være nødvendigt, skal eleven ledsages af en af de tilsynsførende. I den sidste halve time før prøvens afslutning, kan tilsynsførende afslå ledsagelse af hensyn til indsamling af besvarelser.

En elev, der forlader stedet for prøven uden tilladelse fra og uden ledsagelse af en tilsynsførende, har afbrudt sin eksamen.

Regler om aflevering af besvarelser

Besvarelserne afleveres på www.netprøver.dk. Tilsynsførende ser, at besvarelsen er afleveret og godkender, at eleven kan forlade eksamenslokalet.

Regler om, hvornår prøver anses for begyndt (samt andre forhold før og under prøven)

En skriftlig prøve er begyndt, når uddelingen af opgaverne er begyndt.

Intet eksemplar af opgaven og intet af det udleverede papir må medbringes ud af lokalet, så længe prøven varer.

Mundtlige prøver – generelle bestemmelser

En mundtlig prøve gennemføres som en dialog mellem eleven og eksaminator og kan omfatte selvstændig fremlæggelse og besvarelse af spørgsmål. Ved caseeksamen tager prøven udgangspunkt i et eller flere spørgsmål fra caseopgaven, udvalgt af censor

Prøven tager udgangspunkt i spørgsmål udvalgt ved lodtrækning og/eller i et eller flere elevprodukter, en præsentationsportfolio, en projektrapport, en case eller lignende.

Opgaverne (spørgsmålene) ved mundtlige prøver stilles af skolen i henhold til fagbilaget. Medmindre andet er fastsat i fagbilaget, skal opgaverne tilsammen omfatte faget som helhed, og deres antal skal være rimeligt i forhold til antallet af eksaminander. Hver opgave skal omfatte væsentlige emner inden for faget.

Spørgsmål, kursusarbejder, projektrapporter eller lignende samt oversigt over, hvad der er arbejdet med i undervisningen, fremsendes af skolen til censor i så god tid inden prøven, at disse kan drøftes med eksaminator inden prøven. Censor kan, så vidt muligt senest dagen før prøvedagen, henstille, at eksamensspørgsmål udgår, ændres eller tilføjes.

Samme ekstemporaltekst eller samme lokalt udarbejdede opgaver må højst indgå i 3 spørgsmål samme dag og kan ikke bruges ved efterfølgende eksamensdage på samme hold

En prøve kan aflægges som gruppeeksamination, hvis dette fremgår af fagbilaget. Gruppeeksamination kan højst omfatte 3 elever ad gangen. Hver deltager i eksaminationen skal bedømmes individuelt.

Elevers lærer er (med udtagelse af særlige omstændigheder) eksaminator og leder eksaminationen. Censor kan stille uddybende spørgsmål til eleven. Censor bestemmer, hvornår eksaminationen er slut.

Regler om hvornår prøver anses for begyndt

En mundtlig prøve er begyndt, når eleven kommer ind i eksamenslokalet.

Regler om konsekvenser ved at komme for sent eller ved udeblivelse

Elever skal møde senest 15 min. før forberedelsestidens begyndelse.

En elev, der kommer for sent til en mundtlig prøve, har ikke krav på at deltage i prøven, men kan, når skolen finder, at forsinkelsen er rimeligt begrundet, få tilbud om at blive eksamineret på et senere tidspunkt.

Hvornår er prøven begyndt?

En mundtlig prøve er begyndt, når eleven har trukket sit spørgsmål. Både censor og eksaminator skal være til stede, når eleven trækker eksamensspørgsmålet.

Eleven skal kunne vælge imellem mindst fire sedler med eksamensspørgsmål. Eksaminator skal sikre sig, at eleven har forstået eksamensspørgsmålet.

Elevers lærer er eksaminator. Eksaminator leder eksaminationen. Censor kan stille uddybende spørgsmål til eksaminanden.

Censor bestemmer, hvornår eksaminationen er slut.

Regler om konsekvenser ved at komme for sent eller ved udeblivelse

Elever skal møde senest 15 min. før forberedelsestidens begyndelse.

En elev, der kommer for sent til en mundtlig prøve, har ikke krav på at deltage i prøven, men kan, når skolen finder, at forsinkelsen er rimeligt begrundet, få tilbud om at blive eksamineret på et senere tidspunkt.

Regler om materialer som eleverne selv skal medbringe til prøven

Eleverne har selv ansvaret for at medbringe tilladte hjælpemidler.

Forberedelsestid, eksaminationstid og tilladte hjælpemidler til mundtlig prøve følger til enhver tid de regler, som er anført i den bekendtgørelse, som er gældende for elevens uddannelse (fagbilag).

Eksaminator har ansvaret for, at de øvrige tilladte hjælpemidler forefindes i forberedelseslokalet og eksamenslokalet, og at der i forberedelseslokalet kun findes tilladte hjælpemidler.

Eksamens- og forberedelseslokalet

Under ophold i og omkring eksamenslokalet skal man undgå støjende adfærd eller anden adfærd, der kan genere elever, censorer og eksaminatorer.

Prøvetekster, spørgsmål og andet materiale må først offentliggøres for udenforstående efter prøvens afslutning.

Der er som udgangspunkt offentlig adgang til mundtlige prøver.

Grundforløbsprøver

Grundforløbet afsluttes med et uddannelsesspecifikt fag, der danner grundlag for en prøve, hvor elevens tilegnelse af de kompetencemål, som eleven skal opfylde ved overgang fra grundforløb til hovedforløb bedømmes.

Der afgives en standpunktskarakter efter 7-trinsskalaen i det uddannelsesspecifikke fag, inden der afholdes eksamen i selve grundforløbsprojektet. Eksamen skal bestås, for at eleven kan få adgang til hovedforløbet.

Prøvens rammer

Prøven varer 30 minutter inklusiv votering og tilbagemelding.

Prøven kan tilrettelægges som gruppeprøve. Varigheden af gruppeprøven er 30 minutter pr. deltager i gruppen.

Eksaminationsgrundlaget

Grundforløbsprøvens eksaminationsgrundlag består af et projekt, hvor eleven skal dokumentere de erhvervsfaglige færdigheder, der står beskrevet i kompetencemålene i bekendtgørelsen for den pågældende erhvervsuddannelse. Projektet kan være selvvalgt af eleven eller stillet af skolen.

Bedømmelsesgrundlag

Eksaminationsgrundlaget og bedømmelsesgrundlaget er det samme.

Bedømmeskriterier

Det er opnåelsen af de væsentlige kompetencemål fra uddannelsen, der bedømmes (beskrives i den lokale undervisningsplan).

Hjælpemidler

Eleven må bruge alle hjælpemidler, der er til rådighed, herunder elevens dokumentation og notater fra undervisningen og udført arbejde på grundforløbet.

Censur

Prøven følger reglerne i bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser, som blandt andet indebærer, at der er ekstern censur til prøven. Censorerne kan være fra andre skoler eller fra erhvervslivet.

Bedømmelse

Grundforløbsprøven bedømmes bestået/ikke bestået.

Generelt om GF1 og GF2

I de merkantile erhvervsuddannelser på EUC Nordvest indgår følgende prøver:

Som afslutning på grundforløbets 1. del:

- Caseeksamen i ét grundfag

Som afslutning på grundforløbets 2. del:

- Caseeksamen i ét grundfag eller et grundfag valgt som valgfri undervisning
- Afsluttende grundforløbsprøve udformet som eksamen i det uddannelsesspecifikke fag

Som afslutning på EUX studieår:

- Seks prøver i fag på gymnasialt niveau
- En større skriftlig opgave
- Et skriftligt eksamensprojekt og
- En mundtlig prøve med udgangspunkt i det skriftlige eksamensprojekt

Hovedforløb

Ved afslutning på hovedforløbet skal eksaminanden til fagprøve. Ved fagprøven skal eksaminanden være i stand til at demonstrere sine evner til at inddrage og anvende teoretiske og praktiske forhold fra hele uddannelsen i et projekt/rapport.

I fagprøveforløbet er der tre parter, nemlig eksaminanden, den oplæringsansvarlige i virksomheden og den af skolen udpegede vejleder. Den oplæringsansvarlige og vejlederen skal i fællesskab vejlede eksaminanden frem til et godt fagprøveresultat.

1. Eksamen i grundfagene

Prøveformen for alle grundfag på den merkantile indgangs grundforløb 1 og 2 er en caseeksamen.

Case-eksamensfag og niveau:

- ✓ Dansk niveau DC
- ✓ Engelsk niveau DC
- ✓ Erhvervsøkonomi niveau C
- ✓ Afsætning niveau C
- ✓ Samfundsfag niveau C
- ✓ Informationsteknologi niveau C

Prøven tilrettelægges på grundlag af en case om en virksomhed, branche eller lignende.

For vejledning til prøvens afholdelse se Undervisningsministeriets ”Vejledning til caseeksamen i grundfag i grundforløbet i de merkantile uddannelser” eller ”Vejledninger til elever om caseeksamen og brug af casehistorien”. Vejledningerne findes på Undervisningsministeriets hjemmeside www.uvm.dk.

Casearbejdsdag

Prøven indledes med en casearbejdsdag af en varighed af 8 timer.

Eleven får på casearbejdsdagen udleveret 5-7 ukendte caseopgaver, der alle tager udgangspunkt i den kendte case eller åbner mulighed for perspektivering til den kendte case.

Det fremgår af afsnittet om særlige forhold i caseeksamen i dansk, fremmedsprog samt IT, hvis der er særlige krav, der skal være opfyldt for, at eleven kan indstilles til eksamen - f.eks. krav til aflevering af dokumentationsopgave m.v.

Skolen må ikke yde faglig vejledning fra casearbejdsdagens begyndelse til prøvens afslutning.

Eksamination

Prøven afsluttes med eksamination af eleven tidligst på anden og senest på femte arbejdsdag efter casearbejdsdagen.

Eksamination af eleven varer ca. 30 minutter, inklusive votering.

Eleven eksamineres i de caseopgaver, som censor udpeger som grundlag for eksaminationen. Elevens præstation helhedsbedømmes i forhold til fagets mål.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget udgøres af det undervisningsmateriale, der har været anvendt i undervisningen, herunder bøger, andet udleveret materiale, videoer, mv., samt elevens udarbejdede dokumentation. Caseopgaven repræsenterer indholdet i dette materiale.

Bedømmelsesgrundlag

Bedømmelsesgrundlaget er elevens præstation ved eksamen baseret på den eller de opgaver fra caseopgaven, som udvælges af censor.

Bedømmeskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål for faget, som de er angivet i fagbilaget:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164801>

Særlige forhold til caseeksamen i dansk D og C

Eleven dokumenterer løbende sit arbejde med faget. Dokumentationens opsamles i elevens arbejdsport folio. Eleven udvælger fra sin arbejdsport folio før undervisningens afslutning en eller flere teksteksempler til en præsentations-port folio. Præsentations-port folien indgår i mindst én af de ukendte eksamensopgaver og indgår sammen med elevens præstation som en del af bedømmelsesgrundlaget ved eksamen.

Afleverer eleven ikke dokumentation, indstilles denne ikke til eksamen og har dermed ikke gennemført faget.

Skal eleven ikke til eksamen i det pågældende fag, indgår dokumentationen som en del af standpunktskarakteren, og eleven vil ved manglende aflevering ikke få sin standpunktskarakter i det pågældende fag.

Særlige forhold til caseeksamen i engelsk D og C

Eleven udarbejder dokumentation for det individuelle emne. Elevens individuelle emne udgør en del af eksaminationsgrundlaget ved den afsluttende prøve. Elevens individuelle emne indgår i mindst én af de ukendte caseopgaver og indgår sammen med elevens præstation som en del af bedømmelsesgrundlaget ved eksamen.

Afleverer eleven ikke dokumentation, indstilles denne ikke til eksamen og har dermed ikke gennemført faget.

Skal eleven ikke til eksamen i det pågældende fag, indgår dokumentationen som en del af standpunktskarakteren, og eleven vil ved manglende aflevering ikke få sin standpunktskarakter i det pågældende fag.

Særlige forhold til caseeksamen i IT C

Der skal særskilt udarbejdes en afsluttende dokumentationsopgave. Denne dokumentation indgår i den mundtlige afsluttende prøve. Emnerne skal på forhånd godkendes af læreren. Besvarelserne skal dokumentere elevens samlede læringsresultat. De valgte emner skal have en sådan bredde, at der kan eksamineres bredt i faget. Dokumentationens indgår sammen med elevens præstation som en del af bedømmelsesgrundlaget ved eksamen.

Afleverer eleven ikke dokumentationsopgaven, indstilles denne ikke til eksamen og har dermed ikke gennemført faget.

Skal eleven ikke til eksamen i det pågældende fag, indgår dokumentationen som en del af stand-

punktskarakteren, og eleven vil ved manglende aflevering ikke få sin standpunktskarakter i det pågældende fag."

Grundforløbsprøve

Ved afslutningen af undervisningen i det uddannelsesspecifikke fag (butiksfag, handelsfag og kontor-fag) afholdes en prøve, grundforløbsprøven. Det er prøvens formål at bedømme, om eleven opfylder de krav, som er fastsat for den pågældende uddannelse for at kunne begynde i uddannelsens hovedforløb.

Prøven afholdes som en individuel mundtlig prøve af 30 minutters varighed inkl. votering. Prøven bedømmes bestået / ikke bestået.

Der er krav om, at eleven skal have bestået grundforløbsprøven for at kunne påbegynde skoleundervisningen i hovedforløbet.

Se i øvrigt side 10, hvor grundforløbsprøven er beskrevet mere detaljeret.

2. Det studieforbereende år (EUX)

Eksamensfag og niveau:

- ✓ Dansk niveau A
- ✓ Engelsk niveau B
- ✓ Afsætning niveau B
- ✓ Informationsteknologi niveau B
- ✓ Samfundsfag niveau B
- ✓ Innovation niveau C
- ✓ Matematik niveau B
- ✓ Virksomhedsøkonomi niveau B
- ✓ Kulturforståelse C

Indstilling til afsluttende prøve

Eleven indstilles til afsluttende prøve efter at have gennemført skolens undervisning i faget.

Dansk niveau A

Der afholdes en centralt stillet skriftlig prøve og en mundtlig prøve.

Den skriftlige prøve

Skriftlig prøve på grundlag af et centralt stillet opgavesæt. Prøvens varighed er seks timer. Opgavesættet udleveres ved prøvens start. Alle hjælpemidler er tilladt. Brug af internettet er tilladt.

Den mundtlige prøve

Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale, som skal gøres til genstand for analyse, fortolkning og perspektivering.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid.

Eksaminationen tager udgangspunkt i elevens præsentation suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator.

Et prøvemateriale, dvs. et ukendt tekstmateriale, må anvendes højst tre gange på samme hold. Det samlede prøvemateriale skal bredt dække kernestof og supplerende stof.

Hjælpemidler

Ved den skriftlige prøve er alle hjælpemidler tilladt. Brug af internettet er tilladt.

Ved forberedelsen til den mundtlige prøve er alle hjælpemidler tilladt, herunder Internet, der må bruges til tekstsøgning o.a.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget udgøres af det undervisningsmateriale, der har været anvendt i undervisningen, herunder bøger, andet udleveret materiale, videoer, mv.

Bedømmelsesgrundlag

Eleven bedømmes individuelt.

Ved *den skriftlige prøve* er bedømmelsesgrundlaget elevens skriftlige besvarelse af den stillede opgave.

Ved *den mundtlige prøve* er bedømmelsesgrundlaget elevens præstation ved eksamen baseret på den udtrukne opgave.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål for faget. Eleven skal kunne:

- ✓ Udtrykke sig mundtligt og skriftligt hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt, nuanceret og argumenterende
- ✓ Demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder kunne anvende grammatisk og stilistisk terminologi
- ✓ Anvende forskellige mundtlige og skriftlige genrer, herunder oplæsning, referat, redegørelse, karakteristik, diskussion og debatoplæg
- ✓ Selvstændigt udføre metodisk og relevant analyse og fortolkning af forskellige fiktive tekster, såvel mundtligt som skriftligt
- ✓ Selvstændigt udføre metodisk og relevant analyse af ikke-fiktive tekster og vurdere disse som led i en kommunikationssituation, såvel mundtligt som skriftligt
- ✓ Perspektivere og vurdere tekster ud fra viden om historiske, kulturelle, samfunds-

mæssige, æstetiske, psykologiske, kommunikative og erhvervsrelaterede sammenhænge

- ✓ Karakterisere litterære hovedværker fra epoker med betydning for udviklingen af nutidens tankegang
- ✓ demonstrere kendskab til danske og internationale strømninger inden for litteratur og medier og samspillet med kultur og samfund
- ✓ Orienter sig i store tekstmængder, såvel trykte som web-baserede, samt fokuseret kunne udvælge og dokumentere

Ved den *skriftlige prøve* lægges der vægt på, at eleven kan:

- ✓ Demonstrere korrekt og hensigtsmæssig skriftlig fremstilling
- ✓ Demonstrere genrebevidst formidling
- ✓ Anvende danskfaglig viden og fagets grundlæggende metoder relevant.
- ✓ Der gives én karakter ud fra en helhedsbedømmelse

Ved den *mundtlige prøve* lægges der vægt på, at eksaminanden kan:

- ✓ Demonstrere hensigtsmæssig og nuanceret mundtlig fremstilling
- ✓ Redegøre selvstændigt for det trukne tekstmateriale
- ✓ Anvende danskfaglig viden og fagets grundlæggende metoder relevant
- ✓ Der gives én karakter ud fra en helhedsbedømmelse

Engelsk niveau B

Indstilling til afsluttende prøve

Eleven indstilles til afsluttende prøve efter at have gennemført skolens undervisning i faget. Det er desuden et krav, at eleven har udarbejdet en synopsis og et præsentationsmateriale omkring et selvvalgt emne.

Afsluttende prøve

Der afholdes en skriftlig og en mundtlig prøve.

Den skriftlige prøve:

Grundlaget for den skriftlige prøve er en centralt stillet opgave. Prøvens varighed er fire timer.

Den mundtlige prøve afvikles som caseeksamen efter prøveform B:

Caseeksamen er en særlig tilrettelæggelsesform. Prøven tilrettelægges på grundlag af en case om en virksomhed, branche eller lignende.

Ved en caseeksamen er der tale om et prøveforløb. Prøven indledes med casearbejdsdagen med en varighed på højst otte timer. Der udleveres seks spørgsmål, som eleven skal have forberedt til eksamen. Prøven afsluttes tidligst på anden og senest på fjerde arbejdsdag efter casearbejdsdagen med en eksamination af eleven.

Hvis prøven f.eks. udleveres mandag, kan den tidligst afsluttes onsdag og senest fredag. Under prøveforløbet skal eleverne have mulighed for at arbejde med og reflektere over deres case. Eleven kan under prøveforløbet være på skolen eller hjemme afhængigt af, hvad der passer eleven bedst. Eleven skal dog den dag, caseopgaverne i det fag, eleven skal eksamineres i, udleveres, være på skolen indtil kl. 12.

Til eksamen vælger censor, hvilke besvarelser, eleven skal præsentere.

Hjælpemidler

Ved den skriftlige prøve er alle hjælpemidler tilladt.

Ved forberedelsen til den mundtlige prøve er alle hjælpemidler tilladt, dog ikke internet og andre kommunikationsmidler.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget udgøres af det undervisningsmateriale, der har været anvendt i under visningen, herunder bøger, andet udleveret materiale, videoer, mv., samt elevens udarbejdede synopsis og præsentationsmateriale omkring det selvvalgt emne.

Bedømmelsesgrundlag

Eleven bedømmes individuelt.

Ved *den skriftlige prøve* er bedømmelsesgrundlaget elevens skriftlige besvarelse af den stillede opgave.

Ved *den mundtlige prøve* er bedømmelsesgrundlaget elevens mundtlige præstation ved eksamen.

Bedømmeskriterier

Ved både den skriftlige og mundtlige prøve bedømmes det, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål for faget: Eleven skal kunne:

- ✓ Forstå autentisk engelsk
- ✓ Anvende hensigtsmæssige læsestrategier og sprogindlæringsstrategier
- ✓ Anvende relevante tekstanalysemetoder og perspektivere tekster
- ✓ Anvende viden om det engelske sprogs opbygning og grammatik til sprogiagttagelse
- ✓ Anvende viden om erhvervsrelaterede, samfundsmæssige og kulturelle forhold i et engelsktalende område til perspektivering af aktuelle forhold
- ✓ Anvende relevante hjælpemidler til erhvervelse, vurdering og formidling af ny viden om sprogområdet og globale sammenhænge
- ✓ Redegøre sammenhængende for og deltage i samtale om erhvervsrelaterede, samfundsmæssige, kulturelle og almene emner
- ✓ Skriftligt formulere forskellige teksttyper, herunder oversættelser, interne og eksterne forretningsmeddelelser og formulere tekster med erhvervsmæssigt, samfundsmæssigt, kulturelt og alment indhold
- ✓ Anvende et erhvervsfagligt og alment ordforråd
- ✓ Anvende it til kommunikation, informationssøgning, sprogtræning og tekstproduktion

Ved den skriftlige prøve lægges der vægt på:

- ✓ Tekstforståelse, overblik og evne til udvælgelse af relevante informationer
- ✓ Forståelse af kommunikationssituationen og evne til at tilpasse tekst til modtager
- ✓ Evne til at strukturere, udfolde emnet og foretage relevante perspektiveringer
- ✓ Sikkerhed i beherskelsen af det engelske sprog, herunder sprogrigtighed, sprogbrug og ordforråd
- ✓ Evne til at præsentere synspunkter og argumentere sammenhængende
- ✓ Evne til at anvende relevante hjælpemidler, herunder it

Ved den mundtlige prøve lægges der vægt på:

- ✓ Forståelse af emne og tekst
- ✓ Evne til at udfolde emnet, foretage relevante perspektiveringer og præsentere et stof sammenhængende under anvendelse af it
- ✓ Evne til at indgå i en samtale på engelsk, præsentere synspunkter og argumentere sammenhængende
- ✓ Evne til at forklare og anvende relevante begreber og metoder i forhold til tekst(er) og emne og foretage relevante sproglige og stilistiske iagttagelser
- ✓ Sikkerhed i beherskelsen af det engelske sprog, herunder sprogrigtighed, udtale, sprogbrug og ordforråd

Ved både den skriftlige og den mundtlige prøve gives én karakter ud fra en helhedsbedømmelse.

Afsætning niveau B

Indstilling til afsluttende prøve

Eleven indstilles til afsluttende prøve efter at have gennemført skolens undervisning i faget.

Afsluttende prøve

Der afholdes en mundtlig prøve. Skolens leder vælger for det enkelte hold én af følgende to prøve- former:

Prøveform a)

Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt, autentisk tekstmateriale med ca. fire spørgsmål i tilknytning hertil. Prøvematerialet sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. elev. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid.

Eksaminationen former sig som en samtale mellem elev og eksaminator med udgangspunkt i ek- saminandens besvarelse af de stillede spørgsmål.

Et prøvemateriale må højst anvendes ved tre eksaminationer på samme hold.

Prøveform b)

Mundtlig prøve på grundlag af dels et sammenhængende undervisningsforløb, dels et ukendt, autentisk tekstmateriale med ca. tre spørgsmål i tilknytning hertil. Prøvematerialet samt en beskrivelse af det sammenhængende undervisningsforløb sendes til censor forud for prøvens

afholdelse.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. elev. Der gives ca. 30 minutters forberedelsestid. Eksaminationen er todelt.

Første del består af elevens præsentation af arbejdet med virksomheden i det sammenhængende undervisningsforløb suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator.

Anden del tager udgangspunkt i det ukendte tekstmateriale med de tilhørende spørgsmål og former sig som en samtale mellem elev og eksaminator.

Eksaminationstiden fordeles ligeligt mellem de to dele.

Et prøvemateriale må højst anvendes ved tre eksaminationer på samme hold.

Hjælpemidler

Ved forberedelsen til den mundtlige prøve er alle hjælpemidler tilladt, dog ikke internet og andre kommunikationsmidler.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget udgøres af det undervisningsmateriale, der har været anvendt i undervisningen, herunder bøger, andet udleveret materiale, videoer, mv.

Bedømmelsesgrundlag

Eleven bedømmes individuelt.

Bedømmelsesgrundlaget udgøres af elevens præstation ved eksamen.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål for faget. Eleven skal kunne:

- ✓ Afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds afsætning
- ✓ Identificere, formulere og behandle de grundlæggende afsætningsmæssige udfordringer, der knytter sig til en virksomheds fortsatte vækst
- ✓ Anvende simple afsætningsøkonomiske modeller og forklare modellernes egenskaber
- ✓ Udarbejde et elementært afsætningsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhængen mellem afsætningsøkonomiske forhold i en given og afgrænset kontekst
- ✓ Indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds grundlæggende markedsforhold og vurdere informationernes troværdighed
- ✓ Fortolke og formidle fundamentale afsætningsøkonomiske forhold
- ✓ Udvalgte og anvende it-værktøjer

Der gives én karakter ud fra en helhedsbedømmelse.

Indstilling til afsluttende prøve

Eleven indstilles til afsluttende prøve efter at have gennemført skolens undervisning i faget. Det er et krav, at eleven har udarbejdet en netbaseret port folio til dokumentation af sin faglige udvikling.

I den afsluttende periode af undervisningen afsættes 20 timers uddannelsestid til, at eleverne med vejledning fra læreren gennemfører et projekt individuelt eller i grupper af to til tre personer. Projektet skal være inden for rammerne af et projektoplæg stillet af skolen, og projektbeskrivelsen skal godkendes af skolen. Projektet skal bestå af et it-produkt og en skriftlig dokumentation af udviklingsprocessen. Projektet skal indgå i grundlaget for den afsluttende standpunktskarakter og i den eventuelle prøve. Før prøven sendes projektet til censor.

Afsluttende prøve

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af en eksamensopgave, der dækker mindst ét fagligt mål, samt ovennævnte projektet. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid. Der skal laves så mange opgaver, at alle faglige mål er repræsenteret i disse.

Den enkelte opgave må anvendes højst tre gange på samme hold.

Eksaminationen består af to dele:

- En præsentation af og samtale om projektet
- En besvarelse af eksamensopgaven suppleret med uddybende samtale om opgavens teoretiske aspekter samt om, hvorledes opgaven kan relateres til og perspektivere eksaminandens projekt

Hjælpemidler

Ved forberedelsen til den mundtlige prøve er alle hjælpemidler tilladt, dog ikke internet og andre kommunikationsmidler.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget udgøres af det undervisningsmateriale, der har været anvendt i undervisningen, herunder bøger, andet udleveret materiale, videoer, mv. samt elevens projekt.

Bedømmelsesgrundlag

Eleven bedømmes individuelt.

Bedømmelsesgrundlaget er elevens mundtlige præstation ved eksamen.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål for faget. Eleven skal kunne:

- ✓ Analysere og vurdere, hvordan it-systemer har betydning for og påvirker menneske- lige aktiviteter og organisatoriske processer, samt anvende brugerorienterede tek- nikker til konstruktion af it-produkter
- ✓ Analysere og vurdere forretningsudvikling baseret på it-teknologiske muligheder og løsninger med fokus på den forretningsmæssige og organisatoriske kontekst, som et it-relateret system skal udarbejdes til og/eller indgå i
- ✓ Anvende konkrete arkitekturer ved udarbejdelse af simple it-produkter og tilpasning af eksisterende
- ✓ Integrere forskellige typer af data i simple it-produkter og udvide funktionalitet i eksisterende it-systemer ved at tilføje nye typer af data
- ✓ Identificere basale strukturer i programmeringssprog, udarbejde it-produkter i form af simple programmer og tilpasse eksisterende programmer
- ✓ Realisere udvalgte modeller i et konkret it-produkt og tilpasse eksisterende modeller og systemer i konsekvens heraf
- ✓ Realisere udvalgte interaktionsdesign i et konkret it-produkt og tilpasse eksisterende design og systemer i konsekvens heraf
- ✓ Redegøre for innovative it-systemer sammenholdt med egne it-produkter
- ✓ Identificere it-sikkerhed med hensyn til trusler og trusselsaktører og imødegåelse heraf

Kun elevens præstation under den mundtlige eksamination indgår som grundlag for bedømmelsen. Ved bedømmelsen lægges vægt på såvel eksaminandens dokumentation af de produkter, der ind- drages i eksaminationen, som eksaminandens teoretiske indsigt og refleksion.

Der gives én karakter ud fra en helhedsbedømmelse.

Samfundsfag niveau B

Indstilling til afsluttende prøve

Eleven indstilles til afsluttende prøve efter at have gennemført skolens undervisning i faget. Det er desuden et krav, at eleven har udarbejdet skriftlig dokumentation for mindst to projekter. Dette er en del af grundlaget for den mundtlige prøve.

Afsluttende prøve

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af et prøvemateriale med et kendt tema og et ukendt bilagsmateriale af et omfang på 10-15 normalsider á ca. 1350 tegn. Ved anvendelse af elektronisk mediemateriale som en del af bilagsmaterialet svarer fire til syv minutters afspilning til én normalside. Et prøvemateriales tema er kendt af eleverne, idet det er iden- tisk med et forløbs tema. Hvert prøvemateriale skal i videst muligt omfang indeholde forskelligarte- de materialetyper, herunder tekster og statistisk materiale. Prøvematerialerne skal tilsammen dække alle de faglige mål. Et prøvemateriale må højst anvendes ved tre eksamensenheder. Eksaminanderne kan vælge at forberede sig til prøven i grupper. En eksamensenhed er en sådan gruppe eller en elev, der forbereder sig individuelt.

Der gives ca. 24 timers forberedelsestid, dog ikke mindre end 24 timer, til udarbejdelse af

synopsis. På baggrund af det udleverede bilagsmateriale, relevant kernestof og materiale fundet i forberedelsestiden skal eleven udarbejde en problemformulering som et overordnet spørgsmål og i forlængelse heraf opstille, undersøge og diskutere samfundsfaglige problemstillinger.

Eksaminationen foregår enkeltvis med en eksaminationstid på ca. 30 minutter pr. elev. Eksaminationen tager udgangspunkt i elevens fremlæggelse af synopsis (ca. 10 minutter) og efterfølges af uddybende spørgsmål af eksaminator og en faglig dialog mellem elev og eksaminator.

Hjælpemidler

Ved forberedelsen til den mundtlige prøve er alle hjælpemidler tilladt.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget udgøres af det undervisningsmateriale, der har været anvendt i undervisningen, herunder bøger, andet udleveret materiale, videoer, mv., samt elevens udarbejdede dokumentation.

Bedømmelsesgrundlag

Eleven bedømmes individuelt.

Ved *den mundtlige prøve* er bedømmelsesgrundlaget elevens præstation ved eksamen.

Bedømmeskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål for faget. Eleven skal kunne:

- ✓ Anvende og kombinere viden fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger og løsninger herpå
- ✓ Forklare samfundsmæssige problemstillinger ved anvendelse af begreber og enkle teorier
- ✓ Undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold
- ✓ Sammenligne og forklare sociale og kulturelle mønstre
- ✓ Undersøge konkrete økonomiske prioriteringsproblemer i Danmark og EU og diskutere løsninger
- ✓ Undersøge og sammenligne samfundsmæssige problemstillinger i forskellige lande, herunder samspillet mellem nationale og globale forhold
- ✓ Dokumentere viden om sammenhænge mellem nationale, europæiske og globale udviklingstendenser
- ✓ Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
- ✓ Formulere fagligt funderede problemstillinger og indsamle, vurdere og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere
- ✓ Anvende kvantitative og kvalitative metoder
- ✓ Skelne mellem forskellige typer af argumenter, udsagn og forklaringer
- ✓ Formidle og tydeliggøre faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af enkle modeller, tabeller og diagrammer og egne beregninger og diagrammer
- ✓ Formulere faglige sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde og ved an-

vendelse af fagets taksonomi og terminologi

- ✓ På et fagligt grundlag argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog

Der gives én karakter ud fra en helhedsbedømmelse.

Virksomhedsøkonomi niveau B

Indstilling til afsluttende prøve

Eleven indstilles til afsluttende prøve efter at have gennemført skolens undervisning i faget. Det er desuden et krav, at eleven som et led i det afsluttende projektforsløb udarbejder en projektrapport.

Afsluttende prøve

Der afholdes en projektprøve med udgangspunkt i elevens projektrapport fra det gennemførte afsluttende projektforsløb.

Før den mundtlige del af prøven sender skolen elevens projektrapport til censor. Eksaminator og censor drøfter inden den mundtlige del af prøven, på baggrund af oplæg fra eksaminator, hvilke problemstillinger eleven skal uddybe.

Den mundtlige del af prøven består af elevens præsentation og fremlæggelse af projektet suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator. Eksaminationen former sig derefter som en uddybende samtale med udgangspunkt i elevens projektrapport og relevante faglige mål.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eleven. Elevens præsentation og fremlæggelse af projektet suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator kan højst omfatte halvdelen af eksaminationstiden. Der gives ingen forberedelsestid.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget er elevens projektrapport.

Bedømmelsesgrundlag

Bedømmelsesgrundlaget er elevens præstation, omfattende den skriftlige rapport og den mundtlige eksamination.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål for faget. Eleven skal kunne:

- ✓ Afgøre, hvilke forhold der har betydning for en virksomheds økonomi
- ✓ Identificere, formulere og behandle de grundlæggende økonomiske udfordringer, der knytter sig til en virksomheds bæredygtighed
- ✓ vende simple virksomhedsøkonomiske modeller og forklare modellernes egen- skaber
- ✓ Udarbejde et elementært virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne

forklare sammenhængen mellem økonomiske forhold i en given og afgrænset kontekst

- ✓ Indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds grundlæggende økonomiske forhold, herunder kunne vurdere informationernes troværdighed
- ✓ Fortolke og formidle fundamentale virksomhedsøkonomiske forhold
- ✓ Anvende relevante matematiske redskaber og it-værktøjer Der lægges vægt på følgende:

Projektrapport

- ✓ Dokumentations- og kommunikationsværdi, herunder overskuelighed og sammenhæng
- ✓ Dokumentation og bearbejdning af projektets problemstillinger
- ✓ Omhu og professionalisme
- ✓ Idé, originalitet og kvalitet

Mundtlig eksamination

- ✓ Den mundtlige præsentation af projektet
- ✓ Redegørelse for de valgte løsninger
- ✓ Evne til at kombinere teori og praktisk arbejde i et projekt
- ✓ Elevens demonstration af ejerskab
- ✓ Besvarelse af uddybende og supplerende spørgsmål.

Der gives én karakter på grundlag af en helhedsbedømmelse af elevens præstation.

Kulturforståelse C

Indstilling til afsluttende prøve

Elev kan indstilles til afsluttende prøve, hvis undervisningen og det påkrævede feltstudie er gennemført.

Afsluttende prøve

Skolen gennemfører følgende prøveform:

Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale på to til fire normalsider og et antal spørgsmål. Spørgsmålene skal afspejle flere taksonomiske niveauer. Tekstmaterialet skal have tilknytning til et af de forløb, der har været en del af undervisningen. Eksaminationstiden er ca. 24 minutter. Der gives ca. 48 minutters forberedelsestid. Eksaminanden præsenterer sit arbejde med tekstmaterialet og besvarelserne, og herefter former eksaminationen sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator

Prøvematerialet må højst anvendes tre gange på samme hold.

Hjælpe midler

Ved forberedelsen til den mundtlige prøve er alle hjælpemidler tilladt, dog ikke internet og andre kommunikationsmidler.

Bedømmelsegrundlag

Eksaminanden bedømmes alene ud fra den mundtlige præstation.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvor høj grad eksaminanden er i stand til at opfylde fagets mål og kernestoffet. Der lægges vægt på eksaminandens:

- evne til at demonstrere overblik over fagets indholdselementer
- evne til at perspektivere en given problemstilling til faget som helhed
- evne til at anvende relevant faglig argumentation
- færdighed i at disponere og formidle en faglig problemstilling.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

Eksamensprojekt

Eksamensprojektet omfatter to til tre fag og udarbejdes individuelt. Projektet tilrettelægges i henhold til reglerne for den pågældende erhvervsuddannelse og afsluttes med en individuel mundtlig prøve på baggrund af en synopsis.

Eleven vælger selv de fag, som eksamensprojektet skal udarbejdes i, idet fagene dog skal omfatte mindst ét fag på mindst B-niveau og ét fag fra erhvervsuddannelsen. Særlige krav til fagvalget kan fremgå af reglerne for den pågældende erhvervsuddannelse. Eleven skal udarbejde eksamensprojektet på det højeste faglige niveau, som eleven har eller følger i fagene.

Skolen udpeger vejleder/vejledere for eleven i de fag, der indgår i projektet.

Eleven vælger i samråd med vejlederen/vejlederne et emne, hvor de valgte fag indgår. Emnet skal afgrænses på en sådan måde, at der kan udformes en problemformulering, som sikrer, at der ikke kan ske genanvendelse af afsnit fra besvarelser, som tidligere er afleveret og rettet.

Eleven formulerer en problemformulering, der godkendes af vejlederen/vejlederne. Den skal rumme flerfaglige krav i de fag, der indgår i projektet, og den kan ikke direkte bygge på den del af fagenes stof, der allerede har indgået i undervisningen af eleven. Der er dog intet til hinder for, at projektet udarbejdes i forlængelse af arbejdet i de fag, der indgår i projektet, eller har forbindelse hermed.

Eleven udarbejder en synopsis, som indeholder:

- ✓ Titel på emne og angivelse af de fag, der indgår i projektet
- ✓ Problemformulering
- ✓ Oversigt over de problemstillinger, der er arbejdet med i projektet
- ✓ En præcisering af projektets konklusioner
- ✓ Oversigt over, hvilke metoder der er anvendt i arbejdet
- ✓ En konklusion, herunder eventuelt formulering af spørgsmål til videre arbejde
- ✓ En oversigt over anvendte kilder

Ved eksamensprojektets afslutning afleverer eleven synopsisen til skolen. Synopsen sendes til censor inden prøven.

Indstilling til afsluttende prøve

Eleven indstilles til prøve efter at have udarbejdet eksamensprojektet.

Afsluttende prøve

Der afholdes en mundtlig prøve på baggrund af synopsen. Eleven medbringer synopsen og eventuelt supplerende noter til prøven. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Prøven består af elevens præsentation af og fremlæggelse af synopsen suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget er elevens synopsis.

Bedømmelsesgrundlag

Bedømmelsesgrundlaget er en helhedsvurdering af den mundtlige præstation.

Bedømmeskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål i de fag, der indgår i projektet.

Ved bedømmelsen lægges herudover vægt på:

- Behandling af emnet ud fra problemformuleringen
- Strukturering og formidling af det faglige stof
- Inddragelse af relevant baggrundsstof

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

Regler om hjælpemidler, som eleven selv skal medbringe til prøven

Eleven har selv ansvaret for at medbringe tilladte hjælpemidler, herunder f.eks. bøger, skriveredskaber, kopier, rapporter, opgaver, noter, lommeregner mv.

Forberedelsestid, eksaminationstid og tilladte hjælpemidler til mundtlig prøve følger til en hver tid de regler, som er anført i den bekendtgørelse, som er gældende for elevens uddannelse (fagbilag).

Eksaminator har ansvaret for at de øvrige tilladte hjælpemidler forefindes i forberedelseslokalet og eksamenslokalet, og at der i forberedelseslokalet kun forefindes tilladte hjælpemidler.

EUX – afsluttende prøver og bevis

I alle gymnasiale fag gives afsluttende standpunktskarakterer, der udtrykker graden af den enkelte elevs opfyldelse af målene for faglig viden, indsigt og metode i faget. Standpunktskarakteren gives ved afslutningen af faget og inden en eventuel eksamen.

Eux-elever skal ud over den afsluttende prøve for ordinære elever:

- 1) aflægge seks prøver i det studiekompetencegivende forløb efter udtræk blandt fag på gymnasialt niveau,
- 2) udarbejde en større skriftlig opgave (SSO)
- 3) aflægge en mundtlig prøve med udgangspunkt i et eksamensprojekt

Ved uddannelsens afslutning udsteder skolen, ud over det almindelige uddannelsesbevis, bevis for at have opnået en gymnasial eksamen, der giver generel studiekompetence. Beviset benævnes eux-bevis. Efter det studekompetencegivende år udstedes et bevis på, at eleven har gennemført 1. del af en EUX.

Eux-beviset indeholder prøvekaraktererne i fag på gymnasialt niveau, karakteren for den større skriftlige opgave, karakteren fra prøven med udgangspunkt i det skriftlige eksamensprojekt og afsluttende standpunktskarakterer (årskarakterer) i alle fag på gymnasialt niveau.

Karakterer i forbindelse med skoleophold (hovedforløb)

Efter hvert skoleophold bliver eleven bedømt og får en karakter, som bliver offentliggjort i Elevplan.dk cirka 14 dage efter skoleopholdets afslutning.

Arbejdsgiver kan i den forbindelse vælge at holde en uddannelsessamtale med sin elev for at sikre sammenhæng mellem undervisningen på skolen og den praktiske del af elevens uddannelse i virksomheden.

Fagprøve

Som afslutning på uddannelsesforløbet i virksomheden gennemfører eleven en fagprøve/eksamen.

Formålet med fagprøven er at vurdere elevens faglige, generelle og personlige kvalifikationer inden for elevens fagområde samt at vise, at eleven er i stand til at anvende sin viden til løsning af en given opgave.

Elevens opgave

Eleverne laver et selvstændigt projekt og skriver en rapport herom. Rapporten danner ramme om den afsluttende mundtlige eksamen (fagprøve), som tidligst kan finde sted seks måneder før, eleven er udlært.

Skolens rolle

Skolen informerer og vejleder både elev og virksomhed om fagprøven og støtter eleven i udarbejdelse af problemformulering, handlingsplan og tidsplan.

Praktikstedets rolle

Virksomheden/arbejdsgiveren har i forbindelse med fagprøveforløbet nogle særlige forpligtelser over for eleven:

- Bistå eleven med problemformulering
- Støtte og vejlede eleven under fagprøveforløbet
- Give eleven den fornødne tid til forberedelse og gennemførelse af fagprøven
- Stille nødvendige oplysninger, rammer og ressourcer til rådighed

Hvor meget fri skal eleven have til fagprøven?

Fagprøven tager udgangspunkt i en arbejdsopgave i praktikvirksomheden. Når elev, virksomhed og skole har aftalt problemformuleringen, skal eleven i gang med at udføre arbejdsopgaven i praktikken.

Typisk vil virksomhed og elev i forbindelse med problemformuleringen aftale nærmere om, hvordan og hvornår eleven udfører arbejdsopgaven. Der er ikke nogle bestemte rammer for, hvornår det foregår, og hvor lang tid det tager. Det vil afhænge af den konkrete arbejdsopgave.

Fagprøven tager som nævnt udgangspunkt i en arbejdsopgave i virksomheden. Derfor vil arbejdet foregå i virksomheden, medmindre elev og virksomhed aftaler andet, og denne del af fagprøven vil derfor typisk foregå på lige fod med elevens øvrige arbejdsopgaver. Men virksomheden skal selvfølgelig sørge for, at eleven får den fornødne vejledning, tid og ro til arbejdsopgaven.

Når eleven har gennemført arbejdsopgaven, skal eleven dokumentere det i en fagprøve-rapport eller lignende. Dette arbejde foregår i en skoleperiode, som skolen har udmeldt og fastlagt i lighed med de øvrige skoleperioder på uddannelsen. Det er skolen, der er ansvarlig for denne skoleperiode/uge, og derfor er det også skolen, der aftaler med eleven, hvor eleven befinder sig under skoleperioden. Skolen kan derfor vælge at lade eleven arbejde hjemme, men skolen skal stille vejledning og lokale til rådighed, hvis det er nødvendigt.

Eleven skal som nævnt i skoleperioden dokumentere sig arbejdsopgave, herunder knytte teori til opgaven, reflektere og evaluere forløbet og forberede sig til præsentationen ved den mundtlige eksamen.

Skoleperioden omfatter også den mundtlige eksamination, og dermed skal eksamensdagen medregnes i den skoleperiode, som eleven har til at udarbejde sin dokumentation.

Fagprøvens resultat

Fagprøven består med mindst karakteren 02 ved den mundtlige eksamen. Hvis elevens resultat ikke lever op til dette, orienterer skolen arbejdsgiveren om skolens vurdering af elevens uddannelsessituation, herunder muligheden for en om-eksamen og retningslinjer for en eventuel klage. Skolen tilbyder supplerende vejledning til eleven og arbejdsgiveren i forbindelse med en om-eksamen.

Skolebevis

Efter afsluttet læretid udstedes et skolebevis - betingelserne herfor er, at eleven har bestået skolemodulerne samlet set og eksamen (karakter mindst 02). Af skolebeviset fremgår karaktererne for hhv. standpunkt efter sidste skolemodul og eksamen.

Hjælpemidler

Eleven medbringer sine dokumentationer samt evt. andre noter og formelsamling. Desuden må eleven anvende computer og lommeregner.

Eksamensgrundlag

Prøven tager sit udgangspunkt i én af de to godkendte dokumentationer. Der trækkes lod mellem de to dokumentationer. Ved elevens fremlæggelse inddrages relevant naturfagligt og erhvervsfagligt udstyr.

Bedømmelsesgrundlag

Der gives én karakter. Karakteren gives på baggrund af en helhedsvurdering af elevens mundtlige og praktiske præstation og den fremlagte dokumentation, dog med vægt på den mundtlige præstation.

Bedømmeskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål, som de er angivet i fagbilaget.

I denne vurdering lægges især vægt på, at eleven kan:

- Udtrykke sig i et korrekt fagligt sprog
- Redegøre for enkle begreber og modeller
- Udføre eksperimenter og redegøre for teorien bag det eksperimentelle forløb

EUX – prøver og bevis

I alle gymnasiale fag gives afsluttende standpunktskarakterer, der udtrykker graden af den enkelte elevs opfyldelse af målene for faglig viden, indsigt og metode i faget. Standpunktskarakteren gives ved afslutningen af faget og inden en eventuel eksamen.

Eux-elever skal, ud over den afsluttende prøve for ordinære elever:

- 1) aflægge seks prøver på det studiekompetencegivende forløb efter udtræk blandt fag på gymnasialt niveau,
- 2) udarbejde en større skriftlig opgave
- 3) aflægge en mundtlig prøve med udgangspunkt i et skriftligt eksamensprojekt

Eksamensprojektet udarbejdes i biologi og mindst et fag fra erhvervsuddannelsens uddannelsesspecifikke fag efter elevens valg. Efter elevens valg kan projektet udarbejdes i et yderligere fag. Projektet skal tilrettelægges sammen med erhvervsuddannelsens afsluttende prøve. Den afsluttende prøve må tidligst afholdes tre måneder før uddannelsens afslutning.

Ved uddannelsens afslutning udsteder skolen, ud over det almindelige uddannelsesbevis, bevis for at have opnået en gymnasial eksamen, der giver generel studiekompetence. Beviset benævnes eux-bevis.

Eux-beviset indeholder prøvekaraktererne i fag på gymnasialt niveau, karakteren for den større skriftlige opgave, karakteren fra prøven med udgangspunkt i det skriftlige eksamensprojekt og afsluttende standpunktskarakterer (årskarakterer) i alle fag på gymnasialt niveau.